

October-2015
B.Sc. Sem III **PHYSICS - 301**
Paper code - 3779/4177

(Classical Physics, Sound, Statistical mechanics)

Time - 2:30 Hours

Total : 70 Marks

સુચનાઓ: ૧. સંજ્ઞાઓ તેના પ્રચલિત અર્થ આપે છે. ૨. પ્રશ્ન સામે દર્શાવેલ અંક તે પ્રશ્ન નો ગુણભાર દર્શાવે છે.

પ્રશ્ન-૧(A): યાદશ્લેષક વિજસ્થિતિમાન ક્ષેત્રમાં કણની ગતિની ચર્ચા કરો. [10]
(B): રિડયુસ માસ ટૂંકમાં સમજાવો. [04]

અથવા

પ્રશ્ન-૧(A): \vec{e}_r અને \vec{e}_θ એકમ સદિશ વ્યાખ્યાયિત કરો તેમાં ગતિ કરતા કણ માટે ધ્રુવીય ઘટકોને અનુલક્ષી રેખીય પ્રવેગ અને કોણીય પ્રવેગના સમીકરણ મેળવી કોણીયવેગમાનનું મૂલ્ય અચળ રહે છે તેમ સાબિત કરો. [09]
(B): પરવલયાકાર અને વર્તુળાકાર કક્ષાઓ વિશે ટૂંકમાં સમજાવો. [05]

પ્રશ્ન-૨(A): પિઝોઇલેક્ટ્રિક અસર એટલે શું? પિઝોઇલેક્ટ્રિક જનરેટર આકૃતિસહ સમજાવો. [08]
(B): સારા સભાગૃહ માટેની શરતો લખો. [06]

અથવા

પ્રશ્ન-૨(A): અલ્ટ્રાસોનિક તરંગોને ડિટેક્ટ કરવાની પદ્ધતિ વર્ણવો. [10]
(B): લાઉડનેસ ટૂંકમાં સમજાવો. [04]

પ્રશ્ન-૩(A): માઈક્રોસ્ટેટ અને મેક્રોસ્ટેટ સવિસ્તાર સમજાવો. [10]
(B): γ -અવકાશ સમજાવો [04]

અથવા

પ્રશ્ન-૩(A): કેનોનીકલ, માઈક્રો કેનોનીકલ અને ગ્રાન્ડ કેનોનિકલ એન્સેમ્બલ સમજાવો [14]

પ્રશ્ન-૪(A): ગ્રહોની ગતિ માટેના કેપ્લરના નિયમો લખો અને સાબિત કરો. [07]
(B): ધ્વનિના શોષણાંક વિશે સમજાવો. [07]

અથવા

પ્રશ્ન-૪(A): જો બે કણના દળ અનુક્રમે 80 gm અને 100 gm છે. તેમજ તેની સ્થિતિ (3,6,10) અને (-8,10,-8) છે તો કેન્દ્રીય બળ માટે તેના સ્થાન સદિશ અને રિડયુસ માસ મેળવો. [05]
(B): (1) અલ્ટ્રાસોનિક તરંગોના ગુણધર્મો લખો. [05]
(2) એક સિક્કાને આઠ વખત ઉછાળવામાં આવે છે, તો નીચેની બાબતો અંગેની સંભાવના ગણો.
(a) બધા છાપા (b) 6 છાપ અને 2 કાંટ (c) 3 છાપ અને 5 કાંટ [04]

પ્રશ્ન-૫(A): કેન્દ્રીય બળ, કેન્દ્રીય બળ ક્ષેત્ર, સંરક્ષણ ક્ષેત્ર, સીમિત અને અસીમિત ગતિ વ્યાખ્યાયિત કરો. [07]
(B): અલ્ટ્રાસોનિક તરંગોના ઉપયોગ લખો. [07]

અથવા

પ્રશ્ન-૫(A): \vec{e}_r અને \vec{e}_θ એકમ સદિશ વ્યાખ્યાયિત કરો જ્યારે $\theta = \frac{\pi}{6}$, $\theta = \frac{\pi}{2}$, $\theta = \frac{\pi}{3}$ હોય ત્યારે \vec{e}_r અને \vec{e}_θ ની કીમત મેળવો. [06]
(B): અતિવલયાકાર કક્ષા સમજાવો [04]
(C): એક હોલનું કદ 60,000 m^3 છે, તેની અનુરણન સમય 1.5 sec. છે. જો શોષણ સપાટીનું ક્ષેત્ર ફળ 1500 m^2 હોય તો સરેરાશ શોષણાંક શોધો. [04]

English version

- Q-1. [A] Discuss motion of a particle in an arbitrary potential field. (10)
[B] Explain reduce mass. (04)

OR

- Q-1. [A] Explain unit vector \hat{e}_r and \hat{e}_θ . Derive radial and tangential acceleration of a particle in spherical polar co-ordinate system. Prove that angular momentum of a particle a central force field is constant. (09)
[B] Explain elliptic orbit and circle orbit. (05)

- Q-2. [A] What is piezoelectric effect? Explain piezoelectric generator with figure? (08)
[B] Write the condition for a good acoustical design of cinema hall. (06)

OR

- Q-2. [A] Explain method for detection of ultrasonic wave. (10)
[B] Explain loudness in brief. (04)

- Q-3. [A] Explain microstate and macro state in detail. (10)
[B] Explain Γ -space (04)

OR

- Q-3. [A] Explain canonical, micro canonical and grand canonical ensembles. (14)

- Q-4. [A] State and prove Kepler's laws of planetary motion. (07)
[B] Explain absorption coefficient of sound. (07)

OR

- Q-4. [A] Two particle with masses 80 gm and 100 gm with position (3,6,10) and (-8,10,-8) respectively. Find position vector of centre of mass, reduce mass. (05)
[B] (1) Write properties of ultrasonic sound waves. (05)
(2) Calculate the probability that in tossing a coins 8 times than find out,
(a) All heads (b) 6 heads & 2 tails (c) 3 heads & 5 tails (04)

- Q-5. [A] Define central force, central force field, Bounded and Unbounded motion Conservative system. (07)
[B] Write the application of ultrasonic sound waves. (07)

OR

- Q-5. [A] Define unit vector \hat{e}_r and \hat{e}_θ . Find out the value of \hat{e}_r and \hat{e}_θ when, $\theta = \frac{\pi}{6}$, $\theta = \frac{\pi}{2}$ and $\theta = \frac{\pi}{3}$. (06)
[B] Explain hyperbola orbit. (04)
[C] A hall with a volume of 60000 m^3 is found to have reverberation time of 1.5 sec. if the area of the sound absorbing surface is 1500 m^2 . Calculate the average absorption co-efficient. (04)